

Complexnummer: 518271

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Hortus Botanicus

Aantal complexonderdelen

8

Monumentnummers van complexonderdelen

4109, 4110, 495304, 518272,
518273, 518274, 518275, 518276

Woonplaats

Amsterdam

Gemeente

Amsterdam

Provincie

Noord-Holland

Hoofdadres van hoofdobject

Plantage Middenlaan 2 C, 1018 DD Amsterdam

Complexomschrijving

Inleiding

In verschillende fasen tot stand gekomen complex van de HORTUS BOTANICUS van de Universiteit van Amsterdam, waarvan de oorsprong teruggaat tot 1682 toen het stadsbestuur besloot om een perceel in het noordwesten van de Plantage als Hortus Medicus of 'Artzeny Tuyn' in te richten. Het huidige aanzien wordt grotendeels bepaald door de laat-19de-eeuwse en vroeg -20ste-eeuwse ontwikkelingen. Het min of meer trapeziumvormige terrein wordt begrensd door de Plantage Middenlaan, de Plantage Parklaan, het Hortusplantsoen en de Nieuwe Herengracht (zie bijgevoegde kaart). Het huidige oppervlak dateert van 1932. Het complex Hortus Botanicus bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Kasgebouw (mon.nr.4109);
2. Ingangshek/toegangspoort (mon.nr. 4110);
3. De palmen- en varenkas (mon.nr. 495304);
4. Het Hugo de Vries-laboratorium;
5. (voormalige) Hortulanus-woning;

6. Oostelijke brug, brugnr. 232;
7. Westelijke brug, brugnr. 233;
8. Voormalig speelhuis/latere zaadkoepel.

Omschrijving

Het op een trapeziumvormig terrein in de noordwesthoek van de Plantage tot stand gekomen complex van de Hortus Botanicus bevat gebouwen en objecten uit verschillende perioden die alle een historisch-functionele relatie met de universitaire plantkunde hebben. De oudste resterende onderdelen zijn het vroeg-18de-eeuwse ingangshek aan de Plantage Middenlaan en het kasgebouw. Naast het ingangshek staat de in chaletstijl uitgevoerde hortulanuswoning, die een 17de-eeuwse oorsprong heeft, doch grotendeels bepaald wordt door de in 1862 gerealiseerde verbouwing. Woning en toegangshek zijn met elkaar verbonden door een klein poortgebouw. Ten oosten van de hortulanuswoning sluit het in 1910-1915 naar ontwerp van J.M. van der Mey, op aanwijzing van prof.dr. Hugo de Vries en Theo Stomps uitgevoerde botanisch laboratorium aan. Dit laboratorium, thans genaamd 'Hugo de Vries laboratorium' staat ter plaaste van de vroegere palmenkas en oranjerie. Het laboratorium is opgetrokken in baksteen en bevat diverse decoraties die naar de historie van de Hortus en Amsterdam verwijzen. Aan de oostzijde - op de hoek van Plantage Middenlaan en Plantage Parklaan - is een achzijdig gebouw met lichtkoepel bewaard gebleven, dat in oorsprong diende als speelhuis en dat in 1877 in gebruik kwam als zaadkoepel; de onderbouw dateert nog uit de 17de eeuw. In de ZO-hoek van het terrein is in 1911-1912 een vervangende Palmen- en Varenkas gebouwd op L-vormige grondslag, vermoedelijk naar ontwerp van J.M. van der Mey. Tevens behoren de twee vaste gietijzeren bruggen over de slingerende Hortusvijver (ontstaan na vergraving van de Plantage Muidergracht) uit 1877 tot de beschermde complex-onderdelen. Deze bruggen verbinden het terrein met het Hortusplantsoen, waarbij de westelijke brug evenwijdig ligt met de Nieuwe Herengracht en in oorsprong onbeperkte doorgang verleende aan de gebruikers van het jaagpad langs de gracht.

Waardering

In verschillende fasen tot stand gekomen complex met ingangshek, hortulanuswoning, kasgebouw, laboratorium, zaadkoepel en palmen- en varenkas en bruggen van de Hortus Botanicus van algemeen belang vanwege de architectuur- en cultuurhistorische waarde alsook wegens de betekenis voor de plantkundige wetenschap en de situationele waarde wegens de verbondenheid met het oorspronkelijke gebruik van de Plantage als groengebied.

Monumentnummer*: 4109

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 1 september 1970
Kadaster deel/nr: 4508/43

Complexnummer

518271

Complexnaam

Hortus Botanicus

Woonplaats*

Amsterdam

Gemeente*

Amsterdam

Provincie*

Noord-Holland

Straat*

Plantage Middenlaan 2

Nr*

2

Toev.*

Postcode*

1018 DD

Woonplaats*

Amsterdam

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Amsterdam

Sectie*

O

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

4361

Amsterdam

O

4362

Rijksmonumentomschrijving**

Kasgebouw van de Hortus Botanicus. Laag langgerekt gepleisterd gebouw in nog vaag doristische trant (midden XIX?). Schilddak. Voorgevel met drie risalieten.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Monumentnummer*: 4110

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 1 september 1970
Kadaster deel/nr: 4508/43

Complexnummer

518271

Complexnaam

Hortus Botanicus

Woonplaats*

Amsterdam

Gemeente*

Amsterdam

Provincie*

Noord-Holland

Straat*

Plantage Middenlaan 2

Nr*

Toev.*

Postcode*

1018 DD

Woonplaats*

Amsterdam

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Amsterdam

Sectie*

O

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

4362

Amsterdam

O

4361

Rijksmonumentomschrijving**

Ingangshek van de Hortus Botanicus. Gebosseerde, door vazen bekroonde bakstenen pijlers waartegen het oude en het nieuwe wapen van Amsterdam (XVIIIIa)?

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Monumentnummer*: 495304

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 15 januari 1996
Kadaster deel/nr: 13262/3

Complexnummer

518271

Complexnaam

Hortus Botanicus

Woonplaats*

Amsterdam

Gemeente*

Amsterdam

Provincie*

Noord-Holland

Straat*

Plantage Middenlaan 2

Nr*

Toev.*

Postcode*

1018 DD

Woonplaats*

Amsterdam

Situering

Locatie

Palmen- en
Varenkas

Kadastrale gemeente*

Amsterdam

Sectie*

O

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

4362

Amsterdam

O

4361

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

In 1912 tot stand gekomen PALMEN- EN VARENKAS, in opdracht van Publieke Werken en vermoedelijk naar ontwerp van J.M. van der Mey, gelegen in de zuidelijke hoek van de Hortus Botanicus, grenzend aan de Plantage Parklaan en de Hortusvijver in de Plantagebuurt. NB. De palmenkas, die gelijktijdig met het botanisch laboratorium werd gebouwd naar aanwijzing van prof. dr. Hugo de Vries, huisvest een bijzondere collectie palmen en cycaspalmen met vertegenwoordigers van ongeveer 100 verschillende taxa.

Omschrijving

In ijzer, donkerbruine baksteen en glas opgetrokken L-vormig kasgebouw bestaande uit een centrale hal op cirkelvormige plattegrond gedekt door een in ijzer en glas uitgevoerd tentdak met ronde lantaarn onder tentdak met windvaan, met noordwestelijke langshal van vier traveeën, te zamen met de centraalhal oorspronkelijke bestemd als palmenkas, en noordoostelijke langshal van drie traveeën, oorspronkelijke bestemd als varenkas. Beide langshallen hebben een in ijzer en glas uitgevoerd schilddak. De gevels van de centrale hal en de langsgevels van de beide vleugels worden geleed door grote raampartijen, in oorsprong per travee negen ruiten breed en acht ruiten hoog, naderhand gewijzigd in een 36-ruits verdeling met raamlatten en kozijnen van beton. De ramen worden aan de bovenzijde afgesloten met een decoratief gemetselde segmentboog en gescheiden door muurdammen met

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gedecoreerde pilasters, aan de bovenzijde in baksteenvormen uitgediept en met holprofielen, aan de onderzijde met fors bolprofiel en strak gevormde muurankers. Aan de bovenzijde van het muurwerk een bakstenen lijst met holprofiel, waarboven een witgeschilderde houten kroonlijst. Gelaagde geelbruin geglazuurde onderdorpels. In de kopgevels twee smalle hoge ramen, elk drie ruiten breed en zes hoog, met segmentboog. Aan de rechterzijde van deze vensters bevindt zich in de varenkas een houten deur met glazen onderverdeling, aan de linkerzijde tegen de kopgevel geplaatst een rechthoekige roodbruine bakstenen schoorsteen. In het verlengde van de varenkas een rechthoekige aanbouw van een bouwlaag waarin de verwarmingsinstallatie. In de kopgevel van de palmenkas zijn de vensters verder uit elkaar geplaatst. Aan de buitenzijde zijn de oorspronkelijke grote rolgordijnen als zonwering nog aanwezig. Tegen de daken zijn verrijdbare ladders bevestigd. De hoofdentree - thans op trapeziumvormige plattegrond onder een glazen afdak, in oorsprong kleiner van opzet - is tegen de centrale hal geplaatst en bestaat uit een drietal aan de buitenzijde donkergroen geschilderde houten deuren met vierruitsvenster, aan de schuine zijden een vierruitsvenster op een lage bakstenen muur.

De ijzeren draagconstructie in het inwendige van de centraalhal bestaat uit twaalf radiaal gerichte, geklonken raamwerkkniespanten op bakstenen basementen, in het midden verbonden door een drukkring waarop de ronde lantaarn, onderverdeeld door zesruitsvensters, is geplaatst. De draagconstructie van de langshallen in de varenkas is met drie en in de palmenkas met vier ijzeren raamwerkspanten uitgevoerd. De middelste spanten tegen de korte gevels rusten op betonnen consoles met een uitgespaarde driepas. Het muurwerk in gele verblendsteen op een donkerbruine bakstenen plint is grotendeels bewaard gebleven. De varenkas is van de centraalhal van de palmenkas gescheiden door een in ijzer en glas uitgevoerde tussenwand. In de centraalhal bevindt zich, aan de zijde van de Plantage Parklaan, een ijzeren spiltrap met galerij met balustrade van knopspijlen rustend op twee met cirkelvormen opengewerkte consoles. Boven de vensters de oorspronkelijke buisvormige verwarmingsradiatoren, in de palmenkas tevens verwarmingselementen op de grond.

Waardering

Vroeg 20-ste eeuwse palmen- en varenkas met bijbehorende onderdelen van algemeen belang vanwege de architectuur- en cultuurhistorische waarde. Van belang als onderdeel van de Hortus Botanicus en met name wegens de betekenis voor de botanische wetenschap, gestimuleerd door het werk van prof. dr. Hugo de Vries. Tevens van bouwhistorisch belang wegens de zeldzame ijzeren draagconstructie in de centraalbouw, alsook van situationele waarde vanwege de markante ligging.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Monumentnummer*: 518272

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 27 mei 2002
Kadaster deel/nr: 18178/11

Monumentnaam**

Hugo de Vries-laboratorium

Complexnummer

518271

Complexnaam

Hortus Botanicus

Woonplaats*

Amsterdam

Gemeente*

Amsterdam

Provincie*

Noord-Holland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Plantage Middenlaan	2	C	1018 DD	Amsterdam		Binnenstad
Plantage Middenlaan	2	D	1018 DD	Amsterdam		Binnenstad
Plantage Middenlaan	2	E	1018 DD	Amsterdam		Binnenstad
Plantage Middenlaan	2	F	1018 DD	Amsterdam		Binnenstad
Plantage Middenlaan	2	G	1018 DD	Amsterdam		Binnenstad

Kadastrale gemeente*

Amsterdam

Sectie*

O

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

4361

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

In 1910-1915 naar ontwerp van J.M. van der Mey in rationalistische trant gerealiseerd LABORATORIUM voor de plantkunde, genaamd Hugo de Vries-laboratorium. Dit laboratorium is het eerste door Van der Mey gerealiseerde ontwerp. Het laboratorium is onderdeel van het complex Hortus Botanicus

NB. Dit laboratorium bevindt zich ter plaatse van de 19de-eeuwse palmenkas en orangerie en is mede op aanwijzing van prof.dr. Hugo de Vries en diens assistent Theo Stomps ontworpen. In 1990 is het gebouw gerenoveerd.

Omschrijving

Op een samengesteld symmetrisch grondplan tot stand gekomen laboratorium voor de plantkunde op enige afstand van de rooilijn gelegen. Het geheel bestaat uit een groot centraal bouwblok van twee bouwlagen en drie maal drie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

traveeën, waarvan de middelste drie een travee vooruit springend en architectonisch geaccentueerd zijn uitgebouwd. Hierin bevindt zich de opnieuw vooruitspringende toegangspartij. Deze middenpartij heeft een met pannen gedekt schilddak met blauwgrijze pannen. De overige daken zijn platgedekt. Aan weerszijden van het grote centrale bouwdeel sluit nogmaals een bouwdeel aan. Deze zijn eveneens twee bouwlagen, maar in totaliteit lager dan het centrale deel en ze zijn vijf traveeën breed. In tegenstelling tot het centrale deel, dat geheel in baksteen is uitgevoerd hebben deze zijvleugels een stucafwerking binnen een omlijsting van baksteen. Doordat het gebouw op enige afstand van de rooilijn ligt, is voor het centrale deel een forse, gemetselde toegangspartij aangebracht met o.a. een trap, bordes, kleine pijlers waartussen een ijzeren hek en afsluitend muurwerk waarin forse pijlers. Het metselwerk van de gevels aan de voorzijde is hoofdzakelijk in staand verband uitgevoerd met rijke variatie in kleurnuances. Verder accenten in natuursteen en decoratief metselwerk. De centrale toegangspartij bestaat uit een vooruitspringens portiek over twee bouwlagen. De eikenhouten cassettedeur heeft nog het oorspronkelijk hang- en sluitwerk. Hierboven een siersmeedijzeren hekwerk met de tekst "D'ARTZENIJHOFF" en het wapen van Amsterdam. Boven de toegang een gevelsteen met een reliëf van het laboratorium gebouw. Hierboven een kruisvenster met vierruits gelede benedenlichten en zesruits gelede bovenlichten. Natuurstenen kruis en hoekstenen en gemetselde hanekam. Portiek afgesloten met natuurstenen fronton. Spaarvelden als liseen met kapiteel en stadswapen in baksteen onder natuurstenen afdekking. De zijwand van dit portiek bevat een gemetselde nis. Aan de bovenzijde lancetvensters. Natuurstenen accenten op de hoeken en dekplaten op de gevelbeëindiging. Afgeronde hoeken en decoratief uitkragende baksteen. Het geheel staat op een natuurstenen plint. Op de hoek een hoge taps toelopende schoorsteen met natuurstenen afdekking. De vensters in de zijvleugels bevatten op de op de begane grond schuiframen met roedenverdeling, op de verdieping vensters met tuimelraam. De achtergevel toont kruisvensters in gevarieerde vormen. Links en rechts een gepleisterde voorsprong van de aanbouwen. Cordonlijst en kroonlijst. Trellis werk voor klimplanten. Het middenpaviljoen heeft in het midden een segment vormige erker over twee bouwlagen en eenvoudige toegangsdeur en vensters. Bovenzijde met gekoppelde laddervenster en witgeschilderd houten kozijnwerk.

Interieur. In de hal een marmeren plaquette met tekst: 'Dit laboratorium werd door de gemeente Amsterdam gesticht. Als blijk van erkenning van de grote verdienste van Hugo de Vries. Ter blijvende herinnering aan deze gebeurtenissen deden zijn oud-leerlingen en leerlingen deze plaat aanbrengen op den dag der opening 13 januari 1915'. Boven de plaquette weer het wapen van Amsterdam. Vide met marmeren trap met siersmeedijzeren borstwering met houten leuning.

Waardering

Hugo de Vries laboratorium van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarden en vanwege zijn plaats in het oeuvre van Van der Mey. Voorts van belang vanwege de wetenschapshistorische waarde en als beeldbepalend onderdeel van het complex Hortus Botanicus.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Laboratorium

Monumentnummer*: 518273

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 27 mei 2002
Kadaster deel/nr: 18178/11

Complexnummer

518271

Complexnaam

Hortus Botanicus

Woonplaats*

Amsterdam

Gemeente*

Amsterdam

Provincie*

Noord-Holland

Straat*

Plantage Middenlaan 2

Nr*

2

Toev.*

A

Postcode*

1018 DD

Woonplaats*

Amsterdam

Situering

Locatie

Binnenstad

Plantage Middenlaan 2

B

1018 DD

Amsterdam

Binnenstad

Kadastrale gemeente*

Amsterdam

Sectie*

O

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

4362

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

In oorsprong 17de-eeuws, doch in 1862 in chaletstijl verbouwde HORTULANUSWONING, thans in gebruik als entreegebouw van de Hortus, onderdeel van het complex Hortus Botanicus.

NB. Dit gebouw werd reeds getoond op de titelpagina van Caspar Commelins 'Rariorum Plantarum Horti Medici Amstelaedamensis Historia', 1701.

Omschrijving De hortulanuswoning sluit aan de linkerzijde tegen het belendende Hugo de Vries-laboratorium; aan de rechterzijde verbindt een lagere aanbouw de eigenlijke woning met de gemetselde pijler van de toegangspoort. In deze aanbouw verder een eenvoudige ingangspartij met deur en bovenlicht. De woning heeft één bouwlaag en is vijf traveeën breed. Het met zwarte pannen gedekte schilddak heeft aan de voorzijde een forse, drie traveeën brede dakkapel, waarvan de aankapping windveren en decoratief houtwerk langs de randen heeft. Ook de waterkeringen boven de vensters zijn voorzien van houtwerkdecoratie. Links en rechts van de dakkapel staat een opengewerkte houten balustrade. De gevels zijn gepleisterd en lichtgroen geschilderd. De vensters bevatten roedeverdeelde schuiframen.

Waardering Tuinmanswoning van algemeen belang vanwege zijn ouderdom, vanwege de architectuurhistorische waarden en als historisch-functioneel onderdeel van het complex Hortus Botanicus.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Woningen en woningbouwcomplexen

Dienstwoning(K)

Tuinmanswoning(K)

Monumentnummer*: 518274

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 27 mei 2002
Kadaster deel/nr: 18178/11

Complexnummer

518271

Complexnaam

Hortus Botanicus

Woonplaats*

Amsterdam

Gemeente*

Amsterdam

Provincie*

Noord-Holland

Locatiennaam

Amsterdam

Locatieomschrijving

Hortus Botanicus, Hortusplantsoen 6A, Binnenstad

Kadastrale gemeente*

Amsterdam

Sectie*

O

Kad. object*

O

Appartement

O

Grondperceel

4362

Amsterdam

3790

Amsterdam

4541

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

In 1877 over de zich in het midden versmallende Hortusvijver aangelegde vaste BRUG (met brugnummer 232). De ijzerconstructie is uitgevoerd door machinefabriek H. Dalhuizen te Kampen. De op + 1.18m NAP gelegde brug is bekend als de 'oostelijke Hortusbrug'. De brug is een onderdeel van het complex Hortus Botanicus

Omschrijving

Vaste ijzeren brug bestaande uit gebogen spanten met I-profiel op gemetselde landhoofden met natuurstenen afdekkingen. De brug wordt aan de buitenzijde afgesloten met een eenvoudig gietijzeren spijlenhek. Het hek draait met dubbele vleugels tussen stijlen met halfronde zijstukken. De bogen zijn door middel van verticale stijlen, kruislingse staven en haaks daarop staande S-vormige voluten met de onderliggende liggers verbonden. Het brugdek bestaat uit houten delen. De landhoofden hebben aan beide zijden nagenoeg rond uitgemetselde beëindigingen, bekroond door een zuilachtigornament waarop een vaas.

Waardering

Hortusbrug nr. 232 van algemeen belang als historisch-functioneel onderdeel van het complex Hortus Botanicus en vanwege zijn decoratieve waarde voor de aanleg.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Brug(C)

Functie

Voetgangersbrug

Monumentnummer*: 518275

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 27 mei 2002
Kadaster deel/nr: 18178/11

Complexnummer

518271

Complexnaam

Hortus Botanicus

Woonplaats*

Amsterdam

Gemeente*

Amsterdam

Provincie*

Noord-Holland

Locatiennaam

Amsterdam

Locatieomschrijving

Hortus Botanicus, Hortusplantsoen bij 2, Binnenstad

Kadastrale gemeente*

Amsterdam

Sectie*

O

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

3790

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

In 1877 over de zich versmallende Hortusvijver aan de westzijde aangelegde vaste BRUG (met brugnummer 233) ter verbinding van de Nieuwe Herengracht en de vroegere overtuin van de Hortus Botanicus. De brug, waarover het Dr. D.M. Sluyspad loopt, is ook bekend als 'westelijke Hortusbrug'. De brug maakt onderdeel uit van het complex Hortus Botanicus

Omschrijving

Vaste boogbrug bestaande uit spanten en bruglichaam op gemetselde landhoofden met gietijzeren balusterleuningen en een brugdek van klinkers. De leuningen zijn geplaatst tussen vierkante geprofileerde pijlers met triglief en een bolvorm als bekroning. De doorvaarthoogte is op + 0.76 m NAP.

Waardering

Hortusbrug van algemeen belang als historisch-functioneel onderdeel van het complex Hortus Botanicus en vanwege zijn decoratieve waarde voor de aanleg.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Brug(C)

Functie

Voetgangersbrug

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 518276

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 27 mei 2002
Kadaster deel/nr: 18178/11

Monumentnaam**

Hortus Botanicus

Complexnummer

518271

Complexnaam

Hortus Botanicus

Woonplaats*

Amsterdam

Gemeente*

Amsterdam

Provincie*

Noord-Holland

Straat*

Plantage Middenlaan 2

Nr*

2

Toev.*

H

Postcode*

1018 DD

Woonplaats*

Amsterdam

Situering

Locatie

Binnenstad

Plantage Middenlaan 2

K

1018 DD

Amsterdam

Binnenstad

Kadastrale gemeente*

Amsterdam

Sectie*

O

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

4362

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

In oorsprong 17de-eeuws SPEELHUIS, in 1877 verbouwd en ingericht als ZAADKOEPEL bij de toen naast gelegen palmenkas en oranjerie(later vervangen door het Hugo-de-Vries-laboratorium). Het gebouw is een onderdeel van het complex Hortus Botanicus

Omschrijving

Aan de linkerzijde met het laboratorium verbonden voormalig speelhuis en latere zaadkoepel. Het gebouwtje ligt iets terug van de rooilijn. Het terrein ervoor wordt afgesloten met een eenvoudig gietijzeren spijlenhek, waarin twee vleugels tussen stijlen als toegang tot het gebouw. Klein octagonaal gebouwtje bestaande uit een kelder, een begane grond met daarop een eveneens achzijdige lichtkoepel. De onderbouw en de betegelde kelder hebben een binnenwerkse maat van 4.14 m. De onderbouw is gepleisterd en voorzien van eenvoudige geledingen met waterlijsten en spaarvelden e.d. Hierin een eenvoudige toegangsdeur aan de NO-zijde en verder omlijste rondboogvenster en een kroonlijst. Boven de kroonlijst is de koepel aangebracht met grote zesruitsvensters tussen smalle pilasters, waarboven een kroonlijst en een tentdak met zinken bedekking en piron.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

Speelhuis en latere zaadkoepel van algemeen belang vanwege zijn ouderdom en vanwege de herkenbaarheid van de lokaal topografische ontwikkeling (van Plantage naar Hortus) en als historisch-functioneel onderdeel van het complex Hortus Botanicus.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Universiteitsgebouw